

Baltijas Semkopis.

Apsteļamā:

„Balt. Semk.“ Administrācija, Rīgā, Aleksandra, bultevārā № 1. un redakcija: Zelgavā, Katoku-ēlā № 2. Beļtān Rīgā: Šillinga, Kapteina un Lukava grahmatubodis un pēe kopmāna Verchendorff, pilš. Rasku-ēlā № 13. Zitās pilšēhtās: wifas grahmatu-bodis. Uf lauleem: pēe pagasta - waldehm, māhžitājeem, skolotājeem, 2c.

5. gads.

Rīgā, 16. maijā.

Maksa:

Ar Peelitumu: par gadu 3 rub., par 1/2 gadu 1 r. 60 f. Beļ Peelituma: par gadu 2 rub., par 1/2 gadu 1 r. 40 f. Par pēeļhtēšanu ar paktu uf latu eksemplari, ween' alga waj ar jeb beļ Peelituma, jamatā 60 kap. par g. un 35 kap. par 1/2 g. Sludinājumu s peenem wifās apsteļamās weetas pret 8 kap. par rēhtu rindām.

№ 20. Lihds ar Baltijas Semkopi, it nedetas ijnahl Peelitums ar stahsteem un derigu laifa-kawēkli; **1879.**
maksā 1 rub. par gadu, 50 kap. par pusgadu.

Kahds wahrds par preekshlikumeem, kā Baltijas gubernu pašwaldibas pamati pahrlobojami.

No Theodora Molanda.

(Beigums.)

Mehs palitahm pēe ta brihšča, tur Baltijas semneeki jeb Latwju tauta tiku brihwa un eemantojuš juristiskās personu jeb Walsis pilsonu teesibas. Tas notika Kursemē 1817. und Widsemē 1819. gadā. Mums truhst eemeļa, pēe ta jautajuma ufwawetees, kā tas notizis — mums tē peeteel sinot, kā tas tagad tā ir. Bet tautai, kas gan personisko brihwibu bija eemantojuš, bet sadshwes-politiskā un šaimneezibas sinā wehl alajch stahweja sem ufraudshbas jeb aishahwu waras (pehrnunderibas), truhsta eemeļa kahrot pēhž pēedališchanahs pēe gubernas pašwaldibas. Pašeslikumi un lik. par mahju inomoshchanu un pirksh. tahdu eemeļu jau drufzin attaiņoja; jaunee pagasta-likumi no 19. febr. 1866. g. to jau stipri ween zehla, un wispahrigā kara-deenesta likumi no 1874. g., tapat ari dāšči ziti likumu nošajjumi, kas semneeku fahrtu padara lihdsigi ziteem Walsis pilšoneem jeb pawalstneekēem, attaiņo pilniigi to wehlešchanos, kā Baltijas semneeki pašwaldibas sinā kluhtu lihdsigi padariti Kreewijas zitu gubernu semneekēem, kas pēhž nošajitā mehra jau nem dalibu pēe aprinku un gubernu pašwaldibas.

Bat minētās broščiras („Kurseme zēla juhtis“) šarastitājs šaka: „Kursemes eedshwotaji ar pašwaldibu jau zil nezil apradshēes, tadēht naw eemeļa šchaubitees, ta wini ari ar semstwahm apradshēes.“ Ari tān sinā mehš ar šcho žitabi tik partēiškō rakstneeku ešam weenis prahstis, kā „semstwas eestahdehm naw wis par noluhku, tahš dāšchadās tautibas, kas peeder pēe Kreewijas pawalstneekēem, weenu ar otru šakauset, bet tīfai tas, kā wifas fahrtas kopā waretu nemt wehrā gubernas tabumu“.

Wehl waretu šajit: Neba attihstiba ween pēešfir teesibas uš pēedališchanos pēe gubernas pašwaldibas, — wisleelako eemeļu uš tam dod pildišchanas un naudas-upuri gubernai un Walsij par labu, kas ne ween wifā pašaulē, bet ari Kreewijā tē teek nemti par mehraulku. Pret šcho eemeļu ne kā newar eerunat un tadēht tad taišniba pagehr, kā mehš pēhž eepēhchanas un taišni apluhšojam un nošweram, waj Baltijas semneekēem warbuht nenotiftu glušči pareiši, kad winus wehl nepeelāstiu pēe pašwaldibas. Šo labaki mehš to isdarisim, semneeku pildišchanas, gubernai un Walsij par labu, pretim noštahdot tahm pildišchanahm, šo šhini sinā lihdsi šchim neš leelgruntneeki. Mehš nemšim tīfai Kursemi, lai šchis šalihdsinajums neaishwestu pa tahlu.

Semneeku pildišchanas.

A. Preeksh walsis.

Pēhž pašahwofcheem Walsis likumeem un pēhž pagastu waldehm pēeļhtiteem oklada-aprehkinumeem Kursemes semneeki (250,201 wihreešchu rewijijas - dwehseles) 1879. gadā maksā:

a) dwehseļu-naudu à 2 r. 62 f. =	544,826 r. 38 f.
b) draudses-naudu (tīfai krona pagasti)	34,592 " 9 "
c) defetinu-naudu 14 1/2 f. par dāhrša un aramu-	
semi, 3 1/10 f. par mešchu:	
1. privat-pagasti (par pirktu semi)	12,199 " 7 "
2. krona-pagasti	
par nomotu semi 18,018 r. 60 f.	
" pirktu " 219 " — "	18,237 " 60 "
fopā 609,855 r. 14 f.	

d) wispahriga kara-deenesta pildišchana,
e. Walsis Waldibas pawehku ijpildišchana, Walsis nodoshchanu un krona mahju rents pēedshšchana zaur pagastu eestahdehm, kā tas pēhž semneeku likumeem un ziteem Waldibas nošajjumeem nodibinata.

B. Preeksh gubernas:

a) prestandes (defetinas-nauda) pēhž augšcham sem A. peemineetēem likumeem:

1. no krona pagasteem	6,791 r. 68 f.
2. no privat pagasteem	4,543 " 55 "
fopā 11,338 r. 23 f.	

Beļ tam semneeki pēhž pagasta-lik. no 19. febr. 1866, pēhž sem. lik. no 1817. g. un pēhž ziteem Walsis nošajjumeem:

- b) ustura un taifa zēlus un tiltus, ari tos, kas zaur muišchas robeschahm eet, pēe kam wineem dāšchu reis juhdshem tahlu jabrauz uš zēla-gabaleem un pēhž grantes;
- c) ijpilda šchtuhtēšanu (stēle šchtuhtis jeb padwodas preeksh semes-teesu lozēkēem, krona amata-wihreem un kara spēhka, pa dālai beļ maksas, pa dālai pret koti masu atmāssu);
- d) weh arestantus, pēe kam pagasta amata-wihram un waktei jabuht lihdsā;
- e) neš semes-teesu pawehles no pagasta uš pagastu jeb no muišchas uš muišchu, tur šchis peenahkums ar naudu neteek atlihdsinats;
- f) stēle strahdneekus un waktneekus, kad kahds wispahrigs šaunums atgadāhs jeb kahda leela nošēdshiba padarita;
- g) buhwē un ustura bāšnizas un pēe tahm pēederoišchās ehšas;
- h) ber tā šauktos bāšnizas-šēezinus;
- i) ustura weeni pašči pagasta eestahdes, kā p. p. pagasta waldis, teesu, nabaga-nams 2c.
- k) ustura pagasta- un draudses-školos, lonē školotajus 2c.
- l) ustura un aploj šawus wahjos un šlimos pagasta-lozēklus, šawu ahrsti 2c.

Seelgruntneeku pildišchanas.

A. Preeksh Walsis:

a) defetinas-nauda 1879. g.	65,653 r. 51 f.
Pēešihmejums: No šchis naudas leelu daku maksā semneeki par nomoto mahju-semi, bet tadēht kā wineem tas jadara pēhž kontrakta jeb lihgunā, tad mehš wifū šcho sumu reškinam leelgruntneekēem par labu.	
fopā 65,653 r. 51 f.	

- b) wispahriga kara-deenesta pildišchana.
- c) ušluhšochana zaur muišchas polizejahm, kā wifš fahrtigi noteek, kas pagasteem japilda Walsij par labu.

B. Preeksh gubernas:

a) prestandes (defetinas-nauda) 24,829 r. 79 f. Pēešihm. Tapat kā augšcham.

(Pēhž augšcham min. likumeem) fopā 24,829 r. 79 f. Beļ tam wehl muišchu ihpahšneeki pēhž pašahwofcheem likumeem:

- b) atwehl granti un šoka materialu preeksh zēkeem un tilteem;

- c) apstēlē pagasta pastus un wakti, kad arestanti wēdami;
- d) pēdalahs pēe baņņizās walbes un atwehl waijadsigo buhwmate-riālu, t. i. fokus, afminus, granti 2c.
- e) pilba dasčas baņņizās-nodosčas, kur tahs no wezeem laifeem waj jaunatōs laifōs zaur kontraktu naw uslīftas semneekēm;
- f) dōd gabalīnu semes un waijadsigos fokus preekšč pagasta nama buhwes, pēe kam wini no afminu dōsčas ir atwabinati; bej tam wini ustura semes-teejas.
- g) dōd gabalīnu semes un waijadsigos buhwfokus preekšč pagasta skolas-nama un pēdalahs pa dakai ari pēe skolas uštūresčas, bet tadehl ari pēe skolas walbes.

Rā protams, mehš ūheit nespehjam pēesihmet it wifas pildisčas, kas tīf no weenas, tīf no otras pušes wifai gubernai nahē par labu. Bet nepeeminetas mehš newaram wis atstahē tahs ūmas, kas pasihitamas sem ta wahrda „Billigungen = labprahētas nodosčas“ un ko muišneeki īf gada maffā no ūawas kafes waj usleēf ūawu muišchu-semei, gubernas wispahriga labuma dehl. Wj tahdu wihfi p. p. teēf uštūretas semes-teejas t. i. tahs teefas, kuru lozeklus muišneeki eezēf, skolotaju seminari, un zitas eestahdes, no kurahm it wifēem gubernas eēdshwotajeem atleēf labums. Pat ari augstakas skolas kā p. p. Rīgas politehnika un dasčas gimnāzijas pa dakai ustura muišneeki. Bet turpretim jā-peemin, ka preekšč wifēem ūheem noluhkeem waijadsigo naudu nesānem wis tīfai no muišchahm, kas leelgruntneekēm peeder, — pa labai dakai to eenešs tahs muišchas, kas pehē Balt. gubernu-līf. II. dalas art. 45 muišneekēm no Krona atdotas „uš muhšhigeem laifeem preekšč muišchneezibas amata-wihru uštūresčas un preekšč zītahm wis-pahrigahm waijadsibahm.“

Šihš muišchas ir: Widsemē, Behju aprinki, Trīlates draudis: 1) Trīlates pils, 2) Wezā Brenguta muišcha, 3) Plahnu muišcha, 4) Lubu muišcha, 5) Lipstalne un 6) Wihzeema muišcha; Kursemē, Tukumas aprinki: 1) Grendiūi, Wez-Sahē, 3) Obermeijershof,* 4) Wilhelmsberg, 5) Jrlawa, 6) Dahrtes muišcha, 7) Degohle, 8) Kuhfu, m. 9) Peterhof, 10) Snapiju m. Mums truhfi sinu, jīf ūhīhš muišchas īf gada eenešs un jīf leelas ir tahs ūmas, ko landtagi īf gada nospreekšč gubernu wispahrigam labumam. Tapat ari no otras pušes naw eespehjam aprehkinat pehē naudas tahs pagastu pildisčas, kas darbōs noteēf. Bet tīf daudē jau no preekščstahwoščā ūhīhšīnājuma buhs noprotams, ka tahs nastas, ko abas dalas wispahrigam labumam nēf, paschas no ūewim peerahda, ka ari pēe gubernas paschwaldibas ūaimneezibas sinā abahm dalahm t. i. ne ween leelgruntneekēm, bet ari semneekēm buhtu jāpēdalahs, zaur ko it ihpaschi ari tahs no ūheem beidsanteem nesamās nastas wīnu (t. i. semneeku) starpā kluhētu jo leetderigāfi īfdalītas, ne kā tas līhds ūchim noteēf p. p. pēe zētu uštūresčas 2c.

*) ūzumirklī mums naw pēe rolas sinu, kā ūho un tahs zītas no ūchīhm muišchahm pa latwīski ūauj.

Tadehl tad ari pildischanu dehl truhfi eemešla, Baltijas semneeku fahrtu atraidit no pēdalischanahs pēe gubernas paschwaldibas.

Bet kas war sinat, waj kahds nerodahs, kas wehl eerunatu, ka tahds eemešls gan waretu zētees tadehl, ka semneekēm wehl naw tīf daudē semes rotās, kā leelgruntneekēm. Ir uš ūchahdu eerumu mehš labprahē atbildam. Barona f. E. f. Seyking ūchīni sinā pasneēdē (Balt. mehn. rakstā) ūchahdu aprehkinumu:

„Sekam mahjas ūahē pahrdot, Kursemes leelgruntneeku rotās bija pa wifam 892,094 dešetinas aramas semes un plawu. Bet jau 1877 semneeki bija nopirkušchi 148,730 dešetinas, kā ka leelgruntneekēm tīfai wehl 743,364 dešet. bija rotās. Kad wifas semneeku mahjas buhs pahrdotas — un tas tatschu ūgaidams — tad buhs aramas semes un plawu:

muišneeku ihpaschumā (muišchas seme) 409,901 dešet.

semneeku ihpaschumā 482,103 „

Tas ūhmejāhs tīfai uš privat-muišchahm, bet kad wehl peerehkina tahs 306,448 dešetinas, kas Krona semneekēm rotās, tad Kursemes semneekēm buhs pa wifam ihpaschumā 788,641 dešet. derīgas semes, t. i. 378,740 dešet. wairaf jeb gandrīhē diwi reijes tīf daudē kā muišchneekēm.“

No ūawas pušes mums tē jāpēesihmē, ka tad sinams ari nodoschas no semes pehē ūchi mehra semneeki maffahs wairaf ne kā leelgruntneeki, un tas tad gan buhs jauns eemešls, semneekus peelaist pēe paschwaldibas, bet līhds ar to tad ari jau buhtu pilnīgi atbildets uš pirmo jautajumu: waj pēe mums jau tagad buhtu jadomā uš paschwaldibas reformahm.

Otro, no mums par temata preekščmetu nemto jautajumu pahrspreeschot, mums wispirms buhs jāīfšaidro, kā tagad ar muhšu paschwaldibu stahw?

Pehē tagad pastahwoščēem līfumeem Baltijas semneekēm tīfai pagastu eēschīgās leetās ir paschwaldiba, sem ūfraugu-teešu un gubernatoru ūfraudisibas. Skolu sinā wīneem tīfai relatīwī jeb pa mafakai dakai ir līhdsīrunaschana, jo pēe wisgaligeem ūpreedumeem wīneem naw dalības. Tadehl ari skolotaju apstiprinaschana un atlīfchana un pahraudisiba par līfumīškā programa īspildischanu seminarōs un pagastu- un draudses-školās naw wīnu sinā, bet pilnīgi ir atwehleta zītahm ūauschu fahrtahm. — Semes-teešu lozeklu zēlchanas sinā wīneem wehl ir teešiba: Kursemē — eezēf weenu aprinka-teejas lozekli, Widsemē — eezēf diwi draudses-teejas un diwi aprinka-teejas lozeklus pēe latras tahdas teejas. Bej tam Widsemē wehl pastahw konwenti, kas ūpreekšč par skolas un baņņizās leetahm un pēe kureem ari semneeki pēdalahs. Ar to tad semneeku paschwaldibas-teešibas beidsahs.

Landtageem t. i. muišneeku korporāzījai turpretim ir ūchahdas teešibas:

Sadshwe un sniba.

Zaimigi laiki.

(Filosofiska teita.)

(Beigums).

„Tas geis aishwe uš nezēlu ūawus mahžēklus un patē ūewi. Wina eedomatā domu pirmiba jau talah naw ne kahda domu pirmiba, ka tā īf diwi teikumeem paschahw, un wehl wairaf tadehl, ka ūchīnīs abōs teikumōs ir leēli mīfēki. Jo, eewehro labi, jā wīnšch pirmā teikumā ūata, „es domaju,“ tad jau tas wina „es“ ir par ešo-ūchu pateēšibu ūnēmts; jā nu wīnšch tahlat ūata, „tad es esmu,“ tad wīnšch ūchī teikumā peerahda to, ko jau pirmā par peerahditu pateēšibu ūnēhmīs. Domu pirmiba, mīhlais draugs, war tīf tā wīswēentahēschakā doma buht. Tā pastahw īf weena weenīga teikuma, ko es esmu atlahjis. Šchīs teikums ūlan, ūmani to: „Es esmu es.“

Un atkal jauns filosofu Pigmalionam tuwojāhs un tam zaur ūchahdeem wahrdeem pasihstams darijāhs:

„Manē draugs, es esmu tas pirmais un tas pehdejais filosofs. Bet tadehl ka „pirmais“ ir relatīwīs jēhdsēens, kuram pēelīkums waj turpinājums domajams, un tapat „pehdejais,“ kam atkal preekščēiūochi teikumi domajami, tad tu ūpratisi, ka nesmu ne pirmais ne pehdejais, bet esmu tas ween weenīgāis ešoūchais filosofs. Un jā tu manīs nesapratisi, tad tu buhfi mani par wifēem manēem skolneekēm labaf ūpratis.“

Pehē ūchahdas preekščhrunas weenweenīgi ešoūchais filosofs tahlat runaja:

„Tas plahprahēhīnš, kas tēw teiza „es esmu es“ ešot domu pirmiba, ir tēw neekus galwā repuhēis. Jo tīf daudē tu tal wehl no skolas atminēēes, ka „esmu“ ir laita-wahrēds, atwafinatē no „buht.“ Bet atwafīnatas domas tatschu newar domu pirmiba buht! — Tadehl, jā tu domas no wīnu pirmahkuma gribi īfdibinat, tad tēw

ja-eeahē no „buht,“ un protī no tīhra bejmēēiga un bešleētīga „buht,“ kas tas patē ir, kas „nebuht.“ Tīfai uš ūcha zēta tu domu pirmību atradiš.

Nabaga Pigmaliōns, kam tagad tīf domu pirmība pa galwu daušjāhs, nespehja no alas ne laukā tīf. Tadehl tas kōti preezajāhs, ka pirmāis un pehdejais filosofs to pēe rolas nēhma un līhds burwim pawadija. Ešot tas tam klūf ausis eēschulsteja, ka tas weenreīf sem tā wahrda Hegels semes wīrū nahlschot. „Steidšēes tīf laukā, es negribu ka tēe maseē gari, kas pehē manis pasaulē nahls un tīf tadehl filosofēm pēeflāitēes, lai uniwērsitēēs filosofu krehli tūfchi nestahwetu, tēw ar ūawahm mul- libahm apgehūtina. Pēe burwim tu gan wehl weenu filosofu, Demokritu, atradiš, bet wina smēekli jau peerahda, ka ar to tēw naw ko eelāitēes.“

Pigmaliōns ūchahli ūeidsahs ūf burwju pušē un tīko mašu deenas gāīmas īpīh- dumu eeraudšija un dširdeja Demokritu smējotees, kad tam tuhtin weeglak ap firdi patīta.

Demokritus to apstātija no galwas līhds kahjahm un eesahē leelīfki smēetees un smehjāhs tīf ilgi un tīf jautri, līhds ar Pigmaliōns eesahē smēetees.

„Nabaga ūehns!“ Demokritus smēedamēes ūzija; „esmu wīfū dširdejis, kas tēw tur apahschā tīfā teikis. Jā tu gribi ūprahē, ka smēekli ir wifas gudribas un wifa gara eesahkums, pirmība un pilnība, tad labprahē gribu tēw tamā nelāimē palīhdeē.“

Demokritus nu īfšaidroja, ka wīnšch tīf pa dakai, protī tīfai ar ūawahm kah- jahm filosofu alai peederot, tadehl ka tai bej gara ešoūchā meēšas dakaf smēeschānahs ne- ešot pēeschīrta. Wina augšchējā meēšas daka peederot ūaules gāīmai un pasaulē, kas zilwekam no ahreēnes garu pēeschīrot.

„Tēe gezi tur apahschā“ — wīnšch tahlat runaja, — „domā, ka deewi zilwekam pasaulē eēnahēot jau kahdu porziju gara līhdsi dōd, no la tam wehlat domas īstīhstahs. Jā tas tā buhtu, tad jau behneem pēdsemot waijadsētu par wifēem ziteem dšihwneeku- behneem gubrahēem buht, kur mehš tatschu īf deenas redsam, ka zilweku behrai pē- dšindami ir daudē mīfēki par tekeem. Bet kad mehš nomanam pēe zilweka pirmās gara-pehēdas? Tad, kad tēe raudaschanu, to pirmo dšihwības ūhmi, pahrwarejūūchi

1) spreed par it wifahm leetahm un par wifseem jautajumeem, kas sihmejāhs uš muišchneezibu, uš muhsu semes jeb gubernas lifumeem, uš basnijahm, skolahm 2c.;

2) eezelt wifu semes-teeftu lozektus;

3) peedalitees pee basnigas un skolu waldbiſchanas;

4) Walfts waldbai un paſcham Keijaram luhgſchanas-raſtus waj par paſtu waj zaur ihpaſcheem ſuhtneem eefneegt;

5) wifus ſawus raſtus beſ maſſas ſuhtit par paſtu;

6) kredita-beedribas uſturet, paſta-ſtanzijas (Widſemē) dibinat, ihpaſchu kaſi turet, riterſchaftes muiſchas un wifas ſawas leetas waldit zaur ſaweem amata-wihreem, kuri ari nem dalibu pee ſemneeku-leetu komiſijahm, pee preſtandu komiſijas (Kurſemē) 2c.;

7) beidsot landtageem ir ta teeſiba, ka tanis Walfts waldbi nepar ſuhtit ſawu meetneeku (prokuratoru) un ka landtaga lozektus muiſchneeku ſapulzes leetas ne kaſd nepar preekſch teeſas aizinat jeb ſanemt zeeti.

(Walt. gubernu-lif. II. daļa.)

Par gubernas preſtandu (deſetinas-naudas) iſleetaschanu ſpreeſch: Kurſemē — ihpaſcha, no Walfts-waldbiſas eezehla komiteja, pee kuras ari muiſchneeki nem dalibu; Widſemē — landtags, ſem gubernas pahr-waldes apſtipriſanas.

ſchihs landtagu jeb muiſchneeku korporazijas teeſibas nu ir taſhs „ſemes-teeſibas,“ uš kuru wehſturisheem pamateem „Rig. Btg.“ „Rigas Lapa,“ „Walt. Wahſin.“ un „Tautas beedris“ grib uſbuhwet reformas (pahrlabojumus), pehz kurahm ari ſemneeki un pilſehtu eedſihwotaji waretu peedalitees pee paſchwaldbiſas, ar ziteem wahrdeem: pehz wina domahm Kreewijas ſemſtwas lifumus Baltija newaijadsetu wis eeweſt, bet landtageem waijadsetu atſtaht neaiſfahrtes wifas augſcham minetas teeſibas, tikai ar to noſazijumu, lai tant wairs neſehdetu wis tikai muiſchneeki jeb leelgruntneeki, ka lihds ſchim, bet ar teem kopā ari ſemneeki un pilſoni. „Rigas Lapa,“ ſcho ſawu programu aiſſtahwot, iſſauzahs: „Kadeht tad nebuhs mehginat, uſturet ſemei agrafās poli-tiſkas teeſibas, kadeht nebuhs mehginat, panahkt reformu, kas pilſehtahm un ſemneekeem dod tahdas pat politiſkas teeſibas, ka leelgruntneekeem? Kamehr augſtatās politiſkas ſemes teeſibas peedereja weenigi leelgrunt-neekeem, tamehr teeſcham zitahm kahrtahm un ihpaſchi ſemneekeem bija maſ eemeſla preekſch ſchihm teeſibahm ſakarſetees. Semneeki wairaf juta zaur winahm ſewi maſinatus, ne ka pa-augſtinatus, wini jo wairaf ſajuta leelo ſtarpibu, kas paſtahweja ſtarp wina un leelgrunt-neeku teeſibahm. Bet no ta azumirkla, kur wineem teef eephejams, ſchihs teeſibas lihdsbaudit, wina ſtahwoſlis pahrgroſahs. No ta azu-mirkla wineem waijaga ſchihs teeſibas uſſtatit par dahrgu mantibu, kas ruhpiigi jaſargā un jawairo, kuru nedrihſt weeglpahrtigi pee malas meſt jeb laut paſuſt, beſ ka kuſtinatu pirkſtu preekſch wina uſtureſchanas.“

pirmoreiſ paſmeijahs. Un kaſd behrni leelaki top un eesahk mahtei pretim ſmeetees, tad ta ir ſihme, ka behrnam wairaf gara prenahjis. Lops, tas ſpehz til blaut, breht un waimanat, un paleef wifu ſawu dſihwibas laiku beſ gara. Smeiſo ſchais zil-wels ir gara nezeja, gara miteklis.“

„Un nu, nabagais ſehn,“ ſmeiſoſchais filoſofs tahtaf ennaja, „uſſlaufees, un tu ſapratiſk, kas tawai ſewoi par truhtumu un zaur to tas zehlees, ka tai gara newaid.“

„Til gruhſchi, ka neweens zits radijums, zilwets peedſem ſahpes. Ka ne weens zits, wiſch raubadams nahk paſaulē. ſchihs ſahpes ir wina gara deweji, gara mobinataji. Winam dara ſahpes elpas wiſchana. Winam dara ſahpes deenas gaiſma. Winam dara ſahpes gaiſ un aukſtums. Bet zaur ſahpehm wiſch uſnem eepaibus no paſaules. Sahpes wina ſpeeſch, paſauli un paſaules leetas un buhſchanas eewehrot. Scho wehrā-nemſchānu mehs ſauzam par garu, kas zaur ſahpehm zilweta apſinaſchānā eeteef un ſahpehm paſuhdot ſmeeklās paſiſtams darahs.“

„Tad nu,“ filoſofs Demokritus ſmeedams tahtaf ſajija, „pehz tam, tad tu taſhs ſahpes, to ſcho apatſchā filoſofu alā ſanehmis, eſi pahrawarejis un ſmeiſoſch ar garu apdahwinats zilwets tapis, atſehdees nu tuhwat pee manis un klaufees, ka tawai ſewoi war palihdſet.“

Pigmations paſlauſija. Bet kaſd tas loti ſtumigu giſmi rahbija, tad Demo-kritus tam peegruhda ar elkoni pee ſahneem un ſmejhahs til ſreſnigi, ka ir wina mahzejlij ſmeſchānāhs gars atgreſchānā atpakaſ.

„Tawa ſewa, mihtais ſehn, ir dſimufe no atmins. Wina naw ar ſahpehm paſaulē nahluſe. Saules gaiſma naw nekad wina wehl neapraduſchās azis apſtulbojuſe. Gaiſa wehſma tai nekad naw ſahpes darijuſe. Ar aukſtumu ta wehl marmora tehſ buhdama ir apraduſe. Wina nekad naw bijuſe ſuhla behrniſch, tam lakati un autini ſahpes dara. Sobus tu winai tapat ka wina paſchu, no atmina eſi iſjirtis. Wina naw ne reiſ no ſchuhpuka iſkrituſe. Nekad ta naw taſhs breeſmas zeetuſe, kas behrnam jazeeſch, eet mahzitees. Nekad ta naw begunu waj aſi pee galda waj

Pret to logifu jeb domu kahrribu, ko „Rigas Lapa“ tē atritina, it ne ka newaretu ſajit, ja ta tikai dibinatos uš jeb ſahdeem pamateem, jebſchu mehs gan jau prinzipā ar winaſ programu newaram buht weenis prahtis; jo Kreewijas pawalſtneeku ideals newar wis buht tas, ka weena waj otra gubernā eemanto jeb patura ſahdas teeſibas, kas naw Walfts eedſihwotaju wiſpahrigas teeſibas un taſm zitahm gubernahm naw un newar buht — wina idealisſkais mehſkis alaſch lai ir un paleef wifas Walfts labums, ſtiprums un ſpehſs. Mums naw jabrunojahs ar ihpaſchahm teeſibahm pret ſaweem lihdsipawalſt-neekeem — mums wifseem jaruhpejahs, ka wifa Walfts zaur tahdeem ſewiſchleem ſtahwoſleem neteef atſpehzinata zihninā pehz paſchuture-ſchānas pret zitahm walſtihm. Bet kaſd „Rigas Lapa“ nu ari ir til pilna patwiſhibas, ka ta ſcho pawalſtneeku pirmo hauſli neſpehi ſaweenot ar ſaweem ſewiſchleem zenteeneem, tad winaſ programam, ka jau minets, taſchu nebuht naw pamata. Loti iſweizigi un neuſmanigam laſtājam nemanot wina prot pahrmānit laiku un buhſchānas; wina runā no „ſenakahm“ landtagu teeſibahm, kamehr taſhs taſchu ari tagad wehl paſtahm, un pahrzet laſtāju nahkoſchā laika, kur ari ſem-neeku kahrta top uſluhota par ſcho teeſibu lihdsihpaſchneezi, kamehr mehs taſchu dſihwojam tagad, kur ſemneekeem no wifahm ſchihm teeſibahm wehl naw ne neeka. P. p. „kamehr augſtatās politiſkas ſemes teeſibas peedereja weenigi leelgruntneekeem, tamehr teeſcham zitahm kahrtahm un ihpaſchi ſemneekeem bija maſ eemeſla, preekſch ſchihm teeſibahm ſakarſetees.“ Kur „R. L.“ laſijusi, ka leelgruntneekeem ſchihs teeſibas wairs nepeeder un ka tadeht ſemneekeem nu ir eemeſls, to deht ſakarſetees! Ja — wina ſchini ſawā ſoſimā jeb mahni-ſchānas (ſcheingründe) krawaſchānā tā eeſtrahdajuſehs, ka wina muhsu tagadejās buhſchānas pa wiſam wairs ne-eewehro jeb ignoreerē un jau runā „no ta azumirkla, kur ſemneekeem teef eephejams ſchihs teeſibas lihdsbaudit,“ un kur „wina ſtahwoſlis tad pahrgroſahs!“ Waj tē nebija iſhtaki ſajit: kaſd wineem tas buhs eephejams, tad wina ſtahwoſlis pahrgroſiſees? Un tahdā wiſē laſtāju aiſweduſi uš nahkoſcheem, knapi gan zerameem laikeem, wina ſchigli atkal dodahs atpakaſ uš tagadejo laiku un winam peekodina: „taſhs teeſibas, no kurahm tu ſapno nahkotnē, tew jau tagad buhs uſluhlot ka dahrgu mantibu, kas ruhpiigi jaſargā un jawairo, ko nedrihſt weeglpahrtigi pee malas meſt!“

Tahdā iſmaniga mahniſchāna un iſhto buhſchānu pahrmāniſchāna ar nahkotnes zeribahm ir tee pamati, uš kureem „Rigas Lapa“ ſawu neuſturamo teoriju ir noſtahdijusi. Neſen wina laikraſtam „Waltſ“ pahrmeta, ka wina „uſſtahditee pamata teikumi ſagahſchahs no pirmā gruhdeena.“ Mums leekahs, ka winai eet tapat ka tam, kas „ſitam bedri rof,“ jo ari tas pamats, ko wina ſawai teorijai likuſi par to iſhto ſuhra-akmini, ſagahſchahs neween „no pirmā gruhdeena,“ bet ari

krehſla nodauſijufe. Garo kaſhu, maſalas, ſcharlatu un gitas behrna ſimibas ta nekad naw zeetuſe. Nekad ta naw ſkola no ſtoſotaja rahjeena dabajuſe. Un leelaka tapuſe ta nekad naw ſahpigās miſteſibas eedomās mozijuſehs. Ka preauguſe jaunawa ta nekad naw taſhs ruhpes ſajutuſe, kur lai ſewim wiſru dabu. Wehl tagad tew wina ir ka atmins, kas nekadnas ſajuſchānas no ahreenes, no paſaules naw uſ-nehmuſe, bet kuru tu ſewim iſi un aſchi no atmina eſi iſſalis. Uſ-tawu luhgſchānu Zeus tai ir dſihwoti dewis un tu to tuhlin uš pehdahm eſi apprejejis. Bahga ſehn! Bet tas bija loti leela mulkiba no tewim. Sali, uſ kaſdu wiſi gan wina gars wareja eekuhſt eekſchā?“

Kad Pigmations, wina wehrdu pateſibu ſajuſdams, ſtumigs gairu noſahra, tad filoſofs tam atkal ar elkoni peegruhda un ſmejhahs, lihds Pigmations to paſchu darija.

„Ru tad, mihtais draugs, ja tu gribi lai tew top palihdſets, tad tew waijaga to par labu greeft, kas pee winaſ ir noſawets un aplam darits. Tadeht mudigi pee pahrlabojchānas un dari to tewim ſaku, un tu wehl brihnumus peedſihwoſi un wiſam kaunumam buhs gais. Steidſees tagad uſ mahjahm, ſtreij iſtābā un ſati: „Iahdeen, mihtā ſewin!“ un dod tai treetnu pliki.“

Pigmations dewahs uſ mahjahm un atrada ſawu ſewinu tā arween, tihri weenaldſigi ſeſchot un protu tahdā pat wiſē, ka ta wehl ka neſihws mahſſas darbs bija ſehdejuſe. Teeſcham, — tā ſehſchot ta tam jau ſen bija apmikuſe. Wiſch ſajuta ſawu nelaimi jo aſaki. Winai kaht peefteidſees tas padarija to breeſmu darbu, un til ſtipei, ka to ir otra iſtābā wareja dſirdet.

Kas nu notika? Ta gruhſti uſminamā mihtā tā ſalot pate no ſewis raiſjahs. Ar neiſſatami ſahpiģu giſmi Pigmationa madama atlehahs kaſdus ſokus atpakaſ. Scho ta noſtājahs tā ka winaſ laulats draugs to wehl nekad nebija zehſeis ſahwam. Wina iſſtatijahs ka kara-beeweete un iſ winaſ azim ſibinoja gara pilna leſma. Un ar ſpehzigu gara pilnu kaſu, kaſdu ka Pigmations wehl to nekad nebija dſirdejis,

Iais Ukas waldofcham Senatam, no 1. janwara 1864; art. 1 (1817) likums no 1. janwara 1864.) Tadeht schijn instituzijam jeb eestahdehm peenahfahs:

- 1) waldit semstwas ihpafchunu, kapitalus un nodofchanas;
- 2) nofazit par semstwas ehfu un zitahm buhwehm un waldit par zeku ustureschani un kopschani;
- 3) gahdat par brofchibu fa laudihm trufhums nepeestahjajs;
- 4) waldit labdatigas eestahdes un gahdat par nabagu apfopchani;
- 5) semstwas ihpafchuma apdrofchinaschanas waldit nemit sawas rotas;
- 6) gahdat par andeli un ruhpneezibu;
- 7) peedalitees pee gahdaschanas par sautas iglhtibu (par skolahm) un par zeetumeem, fa likumi to nofafa;
- 8) nowehrft un apfpeest fehrigas un zitu nelaimi;
- 9) Gahdat par lidofchannahm, kas wajadfigas preefch kara un zivil-walbes ustureschanas semstwas un peedalitees pee tahm leetahm, kas uf pastu shmejajs;
- 10) idalit tahs Walts nodofchanas naudā, kas pehz likumeem triht uf wifu gubernu;
- 11) nofazit, idalit un janemt tahs nodofchanas, kas wajadfigas gubernat jeb aprinkeem pehz likuma par semes pilidichannahm.

12) kraht un eesuhit finas, kas shmejajs uf semstwas fainneezibu, andeli etc;

13) eezelt semstwas instituziju amata-wihrus un nofazit wihu loni;

14) waldit wifas tahs eestahdes, kas pehz ihpafcheem nofaziimeem peeder pee semstwas instituzijam;

(Art. 2 (1818) turpat.)

15) apfpreest, nolikt un ispidit tos likumistos nofaziimius, kas wajadfigi, lai tahs leetas fahrtigi kluhtu waditahs, kas semstwai uftizetas;

16) preefch wifas gubernas jeb pr. aprinkeem eeguhit un aiflahnet nefuofschu mantu, noslehgt lihgunus etc;

(Turp. art. 2-5.)

17) kredita eestahdes (bankas) dibinat (turp. art. 68, p. 12);

18) bej tam gubernas fapulze war laif derigus nofaziimius, kas wifahm gubernas semes-waldehm ja-ispilda; aprinka walde turprelim war laif instrufijas sawa amata gabala, tat tahs newar buht pretim gubernu nofaziimeem.

(Turpat art. 66.)

Aprinka semes-walde ir padota aprinka fapulzei, fchi gubernas semes-waldei, fchi attal gubernas fapulzei; gubernas fapulzes spreedumi ir patlahwig, tifat fa tee finams gadijums ir apstiprinami no Walts Waldbibas, un tad fapulze to nofpreesch, kas Walts labu-manu preetim, tad gubernatoram ir wara, tahbu spreedumu apturet, lihof eefchleetu Ministeris to leetu ispreedis.

(Turpat art. 67, 7, 9.)

Schos likumu nofaziimius eewehrojot mehš nahtam pee atshchanas, fa ja Baltijas gubernas eewestu semstwas instituzijas, wifas leetas, kas shmejajs uf gubernu un aprinku fainneezibu un tagad ir pa dalai landtagu, pa dalai daschu konfija rotas, peekristu schijn jaunahm instituzijam, ta fa landtageem tad tifat wehl paliktu schahdas teefbas:

1) sprees par sawas korporazijas wajadfibahm, — teefiba, kas teem ta fa fa alafch palits;

2) sprees par likumeem, kas Baltijas gubernas ihpafchi buhtu wajadfigi;

3) Keifara Majeftetei eefneegt luhgchanas-rafstus pa pastu un zaur ihpafcheem fuhneem, un

4) eezelt semes-teesu amata-wihrus.

Uf pirmo azu nirkli isleekahs, fa schijs teefibas ir loti plafchas un ari nahlotne loti fwarigas, bet jo fhkati tahs eewehrojot isnahf zitadi.

Kad pee mums ir semstwas instituzijas eewestas, tad jaunee teefas-likumi jeb teesu reformas, fa, zerams uf pehdahm nahs pafat un schinis likums tad ari gan buhs nofazit, kam peenahfahs jauno teesu lojekkus eezelt, fa tas Kreewija jau ir. Tadeht teefiba ad 4), kas landtageem pehz semstwu eeweschanas wehl paliktu, ne weenam reformas draugam galwas-fahpes newar padarit. Bet kad semstwas un teesu instituzijas pee mums ir eewestas pehz Walts wispahrigeem

likumeem, par lahdeem fwarigeem, ihpafchi tifat Baltijas gubernas derigeem likumeem tad gan wehl buhtu spreeschams?! Schi landtaga teefbai t. i. sprees par jaunhem likumeem, ir weenweenigi til lgi lahda praktiska wehrte, fa meh r semstwas un jauno teesu instituzijas fcheitan wehl naw eewestas. Tadeht scho landtagu teefibu, fa „Rigas Lapa“ pageht, ruhpiigi fargat un walrot fa dahrgu mantu, nosime to paschu, fa stihwetees pret semstwas un teesu reformu eeweschani; un tad „Rigas Lapa“ nesen no laifkafsta „Walts“ pagehreja, lai tas „atlahsti un flaidai issajtu, waj tas grih muhsu prowintschu politifkas teefbas usturet, jeb waj wiisch tahs eestata par nesuweenojamahm ar Walts wirsteefbahm un tadeht par atzetamahm? — tad mehš tagad „Rigas Lapa“ darom usmanigu, fa wina plafchafai publikai ir parada „atlahsti un flaidru“ atbildi: waj wina Gelfch-Kreewijas semstwas-instituzijas un teesu reformas eestata par Baltijas gubernas nederigahm un tadeht par fcheit ne-eewedamahm? Usmanigais tafitajs jau sen buhs atsinis, fa ihsee reformu draugi t. i. tee, kas wehlahs fa Baltijas tagadejajs paschwalbes-buhchanas kluhtu pahwehrstas pehz jaunalo laifu wajadfibahm, turesees par semstwas-instituziju eeweschani, jo lihdi ar to pehz nenowehrschamas logilas un konjekwenzes atbarahs ari zelt uf teesu reformu un tamlihof uf wispahrigu pahwehrschani pehz wispahrigeem Walts likumeem.

Scho wispahrigo reformu gats ta fahot ir tadits no muhsu tafitahs un gudras Walts Waldbibas, un tas tahmit, bet drofch un neusturami nahf pah wifu leelo un fpehzigo Keifara-Walsti, un ari Baltijas gubernahm gan atnahs tas brijdis, fur tahs to apfweiznahs fa sawa mihlota Semes-kehwa dahrgo fchehlafstibas-bahwanu. Tagad Baltijas eedshwotaju ufdewums finams ir: galdit un zeret uf scho fchehlafstibu, bet pa tam eepafihtees im eedaudfetees ar tahm eestahdehm, kas zitas Walts dalas jau ir eewestas.

Schihš pahrlabofchanas Baltija gan uewarehs glufchi ta eewest, fa tahs Gelfch-Kreewijas gubernas eewestas; jo dahda laba fina muhsu gubernas no tahm ischirahs, fa p. p. fainneezibas, ffolu, bahnizas un fadhshwes fina. Tadeht tad te — bej la paschi likumu pamati kluhtu grositi — wajadsehs ihpafchu nofaziimiu par peedalifchanos pee semstwas eestahdehm un par waru, kas tahm buhs peefchirama. Mums ari nebuht naw eewesta schaubitees, fa fchee ihpafchee nofaziimiu no Waldbibas kluhs peepafeti wifahm schim sawadibahm. Schahdeem teem wajadsetu buht, par to jau tagad fhkati runat naw eewesta. Tifat to wehl gribejam peefihmet, fa tee eewesti, fo „Rigas Lapa“ im un beedri zet pret semstwas eestahdehm, it ihpafchi nahjajs pretim „wehsturifkai buhwai“ t. i. paplafschinata landtaga nodibinajchana.

Semstwas eestahdes, fa jau isflaidrots, nodarbojajs fewischki ar teetahm, kas shmejajs uf gubernas eedshwotaju fainneezibu un gariqu atihstibu (uf skolahm etc). Schee jantajumi preefch semneeku fahrtas ir usluhofajami fa tee wifu fwarigakee, un kad wini ir eemantofufchi teefbas, par teem lihdsja sprees, tad wineem ari ir politifkas teefbas; un kad teesu buhchanas nodibinatas pehz jau paschahneem wispahrigeem Walts likumeem, kas schijs politifkas jeb Walts pilfonu teefbas paplafschina, kahdas politifkas teefbas semneekem, fa gubernas eedshwotajeem, tad wehl buhtu ja-eemanto, kas buhtu wajadfigas wihu lablahschanas femeschana, kam buhtu lahda praktiska wehrte tantis robeschās, fo Walts wispahrigee likumi nofafa? — Tadeht semneeku fahrtai ar schijn teefbahm schim brijcham peeteel un fatschu ne weenam newar buht prahfuga eewesta, wineem tahs nenowehrlet, tadeht fa tahs zitu fahrtu teefbas nebuht neafneem. Bet tahds eewests rodahs gan zaur mineto „wehsturifko buhwi“, bej fa semneekem zaur to tahds ihsts labums kluhtu peefchirts. Ja landtaga usnem ari semneekus un pilfonus, tad fchee finams eemanto pilnigi tahs paschas teefbas, kas teem ziteem landtagu lojekkeem ir. Tadeht tad semneekem un pilfonem buhtu spreeschana ne ween par fainneezibas un ffolas leetahm un zitahm tahdahm wajadfibahm, bet ari par tahm leetahm, kas tifat uf muischneeku fahrtu shmejajs, tahlat par muischneeku labprahfagahm nodofchannahm, par wihu paschu jeb tahdahm eestahdehm, fo wini ween ustura, par tahm muischahm, kas wineem no Krona atdotas wihu un wispahrigu wajadfibu deht etc. Ka ar to ne muischneeki, nedj zita kahda fahrtu nebuhtu un newaretu buht meera, ir gan pats par semi protams. Jo

wiſas ſchihs teeſibas ir ihpaſchas korporazijas-teeſibas, kas zitu ſahrtu teeſibas nebuht neaiſnem un ſas it wiſeem jazeeni; taſs ir neaiſteelamas, it ſa wiſas perſonifkas un mantibas-teeſibas, kas ſahdam zilweſam waj ſahdai ſahrtai peeder. Pehz ſchihm landtaga teeſibahm ſahrtot maſakais peerahda taiſnibas-juhtu neattihſtibu un wiſpahrigu ne-iſglihtibu, — ja, peerahda ſweſcha ihpaſchuma nezeeniſchānu. Pehz ſa mehſ dſenamees un pehz ſa mehſ, ſa attihſtiti un ſapratigi Walſts pilſoni, waram dſihtees, taſs ir, ſa mehſ paſchwaldibas ſinā kluhtum lihdsigi to Kreewijas gubernu eedſihwotajeem, kur jaunās reformas jau eeweſtas; bet mehſ nedſenamees un newaram dſihtees pehz teeſibahm, kas ſahdai ſabeedribai jeb ſahrtai ihpaſchi peeder un muhſu labumu nebuht nemaſina. Mehſ wehlamees peedalitees pee ſawu ſaimneeziſas buhſchānu waldibas, bet mehſ nelahrojām wiſ pehz ſweſcha ihpaſchuma. Mehſ uſluhtojām ſewi ſa Walſts pilſonus un zera: uſ derigahm un wajadſigahm reformahm, bet tadeht mehſ ne-iſeimam wiſ uſ toapgahſt eeſtahdijumus un buhſchānas, kas zaur gaduſimteneem eemantotas un ſchihm reformahm nebuht naw zela. — Baltijas landtagi, ſinams ſawas korporazijas teeſibas un labumu wiſpirms eeweſhodami, ari labu darijuſchi preekſch wiſas ſemes, ſewiſchki ari preekſch Latweeſcheem. Mehſ pateizamees par to, kas darits mums par labu, bet nu mehſ zera: jau buht pilnās gadās un wehlamees ari peedalitees pee ſawu ſaimneeziſas wajadſibu pahſpreekſchānas; taſchu ſchi attaiſnotā wehleſchānahs newar wiſ tiſ tahtu eet, ſa mehſ pee tam neatſihtu un nezeenitu tos puhlinus, ko ziti lihds ſchim muhſu weeta uſnehmuſchees un neſuſchi, un par teem pateiktos zaur to, ſa mehſ nu ſahrtu wineem pilnigi blakus noſehſtees ari tanis leetās, gar kurahm mums naw it ne ſahdas datas.

Tas ir, kas wehl ſtahw pretim daudſinotai „wehſturifkai buhwei.“ — Mehſ zera: ſa „Rigas Lapa“ un beedru „uſſtahditee pamata teikumi“ pilnigi ir ſagahſuſchees no ſchi „beidſamā grubdeena.“

Dahdas ſinas.

No Geſchſemes.

Peterburga. Keiſariſka ſaimneeziſas beedriba iſrihtos no 25. lihds 31. oktobrim, domehnu miniſterijai palihdsjot, Peterburgā lopu kopſchānas raſchojumu iſſtahdi ihpaſchi preekſch Kreewijas ſeemela gubernahm, preekſch Baltijas un Somijas, kurā ſinams ari zitas gubernas ſawus iſſtrahdajumus warehs iſſtahdit. Iſſtahdihs pirmā nodatā peenu un iſſtrahdajumus iſ peena, otrā nodatā maſchinas un rihtus, kas pee peena iſſtrahdajūnahs wajadſigi, un treſchā leetas, kas pamahja un iſſkaidro lopu kopſchānu un peena iſſtrahdajūnahs. Abās pehdejās nodatās war ari ahrſemneeki peedalitees, bet tee nedabu goda algas.

Riga. 7. maijā ſanahja noſpreekſdams muiſchneeku konwents.

„Rigas Lapa“ jau no muhſu reformas-preekſchliſumu pahſſpreeduma pirmās datas ſajuht, ſa winas reformu-politikas nedroſchee un wiſai bailigee pamatini ſahſ ſchlobitees; deefin, ko wina eeſahſ laſot muhſu rakſta beidſamo datu ſchini numurā, kurā winas loti ſchidreem jeeeneem apklahtā ſpekulatīvā ſpehle jo pilnigaki ir atklahta un winas glaumais ſtahwollis jo ſihkaki uſrahdits. Laſitaji nudeen buhs ſinlahrigi uſ teem ſawadeem lihdseliſcheem, ar kureem wina mehginahs iſſprukt no paſchdaritahm lamatahm. Mehſ ſakam mehginahs, jo iſdotees winai taſs ne kad newar, kad eeweſtro winas tagad teeſcham neapſtauſchamo ſtahwolkli. Wina tā ſatot nomaldiſchānahs-juhrā eebrautuſi un ſawas laiwinas pate ſadedſinajuſi — atpaſak greetees wina wairis newar — winai tiſtai wehl atleek, alaſch jo diltaki palihſi ſchini bailigā uhdenti un tad — zeret uſ ſweſcheem kugeem, kas winas warbuht apſcheloſtees, ſa par kuru katru nelaimē krijuſcho apſchelojahs. Tahdu tahtaku noſliſchānu peerahda pilnigi winas rakſis par muhſu mineteem pahſpreedumeem, kuru wina tā nobeidi: „Wahrds „ſemſtiba“ ir ſenat biſis ſahds no Latweeſchu brihwprahtigas politiſkas programas wahrdeem, un ſchis wahrds tagad arweenu wehl padara daſchus Latweeſchu brihwprahtigus wihrus kurlus un aklus.“ Bravo! Tas ir gaiſchi runats. Mehſ redſam, ſa „Rigas Lapa,“ zihnidamahs pehz paſchſtureſchānahs, jau wairis uſ wahrdu

nomehriſchānu ſwara neleek. Zif mums ſinams, tad ſchi „brihwprahtigā programa“ zitreiſ bija ari „R. Lapa“ wadona programs. Jeb waj wiſch jau toreis ar ſaweem laſitajeem ſpehleja ſlepenu ſpehli? Lai nu buhtu ſa buhdams, bet taſs taſs ir pa daudſ, ſa ſawus zitreiſejos draugus un beedrus klaiji noſauz par kurlēem un aſleem, lamehr jaunee draugi wehl nebuht pilnigi naw eemantoti. Skahde, ſa „R. Lapa“ naw peeſihmejuſi, kadehſ ſchee „kurlēe un aſlee“ wiſri jau toreis ſawas zeribas liſa wiſpirms uſ ſemſtwu eeſtahdehm? Mehſ winas atminai labprahht nahkam palihgā; taſs notika tadeht, ſa zitu zeribu nebija. Bet waj tagad tahdu zeribu ir? Tagad to ir wehl maſak, ne ſa toreis. Toreis ne weens wehl nebija ſazijis, ſa landtagi „wehſturifkās buhweſ“ negrib — tad uſ to wehl, wareja zeret; bet tagad taſs ir loti gaiſchi iſſazits, un tadeht uſ ſcho buhwi ir daudſ maſak zeribu ne ſa toreis bija, kad ari tagadejās „R. Lapa“ ſtuhmani aiſſtahweja mineto brihwprahtigā programu. Laiſi ſinams groſahs un lihds ar to ari ſchee ſtuhmani; tagad ſchee „brihwprahtigā programa“ karogu ir atſtahjuſchi — waj tad ſahds brihnums, ſa mehſ wiſi nu eſam kurlu preekſch ſcho pahrgahjeju aizinaſchānas un aſli preekſch winu gaiſōs uſbuhwetahm zeribu-pilihmi? Alga pehz nopelna!

Bet jabrihnahs gan ir, ſa „Rigas Lapa“ pat uſ ſchi behdigā ſtahwokka efoſchāi wehl netruht droschibas, mums pahrmēſt, ſa mehſ, pag. nedelā par „walodas-jautajumu“ runadami, eſot „domajuſchi eemantot ſewiſchku patikſchonu.“ Ta ir apwainoſchāna, ſa pahrgahjeji ſawu jauno draugu pullā to mehds iſſazit pret teem, ar kureem wini ſenat turejahs ſem weena karoga. Newis „ihpaſchu patikſchānu“ mehſ eſam gribejuſchi eemantot — mehſ eſam runajuſchi pehz ſawas pahrlēezinaſchānahs, eſam ſawu laſitaju garā to iſſazijuſchi, ko no uſtizigeem pawalſtneekēem pehz taiſnibas war ſagaidit. Mehſ eſam ſazijuſchi, ſa waloda ir tautas ſwehta manta; ſa muhſu Waldiba ſcho mantu wairat zeeni un uſtura, ne ſa zitas waldibas; ſa Baltijas eeſtahdēs waloda ir atkauta pehz tautibahm, bet ſa tadeht ne uſ ſahdu wiſi newar wiſ maſinatees Walſts-waldibas teeſiba, ar jo leelatahm eeſtahdehm ſaraktitees Walſts-walodā, un ſa Baltijas gubernās Wahju walodai pehz likumeem naw leelatas teeſibas, ne ſa Kreewu un Latweeſchu walodai. Un ſchihs pateſibas deht „R. L.“ mums grib uſteept zenschānos pehz ſahdas patikſchānas! Waj tiſ „R. L.“ neſpreekſch tā: „ziteem wajaga buht tahdeem paſcheem, ſahda es eſmu“? Ka reformas ar walodas-jautajumu ihpaſchi nodarbojahs, to mehſ ne kur ne-eſam ſazijuſchi un kad „R. L.“ ſchihs domas mums uſteepi, tad wina tahtak peerahda ſawu zenteenu launo puſi. Bet ſa Baltijā reformas nebuht naw domajamas, oes ſa ari walodas ſinā ihpaſchi noſazijumi kluhtu laiſti, ir loti lehti protams, un kad „R. L.“ tomehr ſpta: „paſchwaldibas reformas ar walodas jautajumu ſararā neſtahw,“ ar ziteem wahrdeem: „lai pee mums eeweſ ſchahdas waj tahdas paſchwaldibas reformas, ar walodu paleek ſa lihds ſchim biſis,“ — tad wina jau atkal reiſ behrnu lihds ar uhdenti iſgahſuſi no maſgahſchānas-trauka. Labprahht mehſ gribetum ſinat, ar zif leelu ſelmi Latweeſchi gan waretu peedalitees pee paſchwaldibas-eeſtahdehm — un lai taſs ari buhtu uſbuhwetās uſ „wehſturifkeem pamateem“ — ja ſchinis eeſtahdēs walodoſchā waloda buhtu ta, ko wini neſaprot? Schihs eeſtahdes taſchu gan buhs kopu-eeſtahdes, pee kurahm wiſi ſchejeenes eedſihwotaji zaur ſuhtneem peedalitees un tadeht ſarunaſchānahs tanis buhs janoteek tani walodā, ko wiſi ſaprot. — Peeſihmejuſi, ko mehſ eſam ſazijuſchi par daſcheem teikumeem „Baltijas mehni, rakſtā“ un tani grahmatinā „Kurjeme zela-juhtis,“ wina ſala: „Laſitajam nu buhtu jadomā, ſa ſchee ſlawenee teikumi zehluſchees no tahdeem ſemſtibas pretineekēem. Bet nē. Tee wiſri, kas tā runā, ir ihpaſchi tee ſirdigakee ſemſtibas eeweſchānas aiſſtahwi.“ Kadehſ laſitajam tā jadomā, ir gluſchi neprotams. Ne kur mehſ ne-eſam iſſazijuſchi, ſa ſchee wiſri eſot ſemſtwas inſtituziju pretineeki, turpretim mehſ ar wina teikumeem akurat eſam gribejuſchi peerahdit, ſa wini ſchihs inſtituzijas grib un atmet „wehſturifko buhwi.“ Bet tahdi domu ſahrtibas miſejumi „R. Lapa“ karſtā zihninā alaſch atgadahs. Tā wina mums ari zenschāns uſteept, mehſ eſot ſazijuſchi, ſa ſemſtwas eeſtahdes buhtu eeweſdamas, un pee tam landtageem wiſas tagadejahs teeſibas atſtahjamas, tā ſa tad ſemſtwas eeſtahdes un tamlihds ſemneeki buhtu beſ teeſibahm. To nu gan „R. Lapa“ ne weens

netizehs, kas muhsu rakstu lasijs, bet noscheļojams tātšū ir tahds laikraksts, kas ar nodomu ņavus lasitajus mulfina. Staidraki gan newar issazit, ne tā mehš to ešam darijušči, ņahdas domas „Balt. Semkopim“ ir par muišneeku korporazijas-teešibahm, ko teem newar mašinat, un par wišpahrigahm teešibahm, pee kureem zaur reformu eewešchanu ari tahš zitas kaušču ņahrtas kluhs. Bet ja „RiĆas Lapa“ tātšču wehl nebuhtu šķaidribā ar to, tad mehš winai eewešlam, šķo „B. S.“ numuru jo ušmanigaki lašit un tad atbildot jeb ņewi attaišnojotees jo mašak jozigi un šmeekligi ištutees, ne ņā tas winai šķoreiš atĆadijees. Wina pareiši šķehļojahš, ņa winas mahzibas kriht uš neaugligu ņewi un atšķan kurlahm aušim, tadehl winai gan buhtu japeeluhko, ņa wina zaur zeentigaku un nopeetnaku ištutešchanoš pee lašitajeem nepašaudē beidšamo uštizibu. Mehš sinam, wina newar zītadi, winai ir jādšeed ņawa jaunā dšeešma, bet as nu ari gan naw waijadšigs, ņa wina pee tam ņewi pa daudš ištokojahš.

Salazēs wezais mahzitajs, Eduards RūĆlers, 3. maijā nomiris.

Linu ištewešhana. Beidšamā laikā, kur daudš linu ari pa dšelszēku ištewēda, nahza daudšĆahrt ņuhšības, ņa wedot linu šwars štipri mašinajees un ņa pat wešeli baķi ištuhkufšči. Par šķahdu atĆadijumu wišpahrigu zehloni ja-atšihst linu nepilniga eepašĆhana. Uš tiš gara zēla, ņā no Kreewijas uš Belgiju un Franziju, nokalst un nobirst no šwara laba daka, it ihpašči zaur pahrlahdešchanu uš robešĆahm. Zaur šķahdu šwara ņušĆhanu ir zehlušĆahš daudš prozēses štarp dšelszēku beedribahm un linu ņuhštiteem. Lai no šķahm ištargatos, Bruhšču Austruma dšelszēla beedriba, pa kuru wišwairak lini top ištewēti, Kreewu dšelszēku beedribahm ištuse preešĆā, lai dšelszēku waldeš, pee ņanemšĆhanas uš dšelszēla, linuš wairš nešwer un neušnemahš pašat un lai praša no ņuhštiteem šihmes, ņa dšelszēkeem nama ja-atbild par warbuht zēldamos šwara ņušĆhanu. Kreewu dšelszēku beedribas šķo preešĆlikumu šaprotams nepeenehma, bet atšahja šĆahš leetas apšpreešĆhanu dšelszēku beedribu konšerenzē, ņas nahšošĆā septembri Baden-Badenē tišs notureta. ĆepreešĆ Kreewu dšelszēku beedribas nošpreeđa ņawā šapulžē, Peterburgā, pee kuras ari Peterburgas, MašĆawas un RiĆas tirtogataju weetneeki nehma dalibu, ņa peetiftu, ja linuš baķšs no 13—15 pudeem ar mašĆkeem aptihtu un ar jaumu wirwi apšētu.

Tehrpata. Pehdeja dšeedašĆhanas šwehtku komitejas šapulžē apšpreeđa un peenehma šwehtku programu. Beš tam nošpreeđa, ņa 4. maijā Tehrbatā prome noturama. Redaktors Jannšens atĆahpahš no komitejas preešĆneeka amata un tapa wina weetā ištewhlets pilšĆhtas galwa G. fon Dettingens. Par dšeedašĆhanas šoru wadoni ištewhleja konšistorialrahtu Willigerode.

Lišpnte. 3. šķķiras wehšletaji eezehla 25. apr. par pilšĆhtas weetneekēem: baronu Manteuffeli išt Rašdangas, rahtšķungu Neumani, ņekreteru Adolphi, gal dneeku meišteri Ćhlertu, eltermani ĆlāšĆky, tirtogataju Raħnu, apteeki Rihtenšteinu, wezako Meyle, tirtogatajus Mičelšonu un Wiedneru.

WinišĆas gubernā wiłki 1877. gada pehž „Wald. Wehstn.“ padarijušči šķahdu ņahdi: Wini šaplehušĆči 4880 leellopus, 20,519 šihšus lopuš, 4800 mahjas putnus un 1098 ņunuš, ņas pawišam ištaita ņahdi no 154,434 rubleem 95 šap. PreešĆ weenas gubernas no 1,199,939 dwehšehem (tišdaudš ir WinišĆas gubernai, pilšĆhtas lihdš nešķaitot) ir tiš leela ņahde dešgan gruhti pezeēšĆhana.

Drenburga. Relatime, ņas zaur uguni notikufi, teel zaur žilweku mantas ņahribu wehl pawairota. ŠĆai šinā awiše „Drenb. Lišt“ paštahsta šķahdas leetas: Zaur uguni zehlušees ņahde naw ņemal aprehtinajama, ņā uš 22 miļšoneem rubku. Deewam šķehl peenas ņahriba jau ištēepuši ņawus naguš. Buhwmateriala zenas zēlahš, tapat ari ehdamu leetu un dšihwohtu zenas. Atrodahš namu ihpašĆneeki, ņas ņawuš ihreneekuš ar waru dšent ahrā un ihres nauđu diwreiš, pat ištĆetreiš leelaku praša. Šķoš laudis neaištustina ne atraitnes ašaras, ne nabadšina ištmišĆhana.

Ćelsingforše. Šomijas uniwersitetes walde nešen lika Šomijas ņenatam preešĆlikumu preešĆā, lai peelaistu šēweēšĆuš pee študeerešĆhanas wišās Ćelsingforšes uniwersitetes fałkultēš. Tagad Ćelsingforšes awišes šino, ņa ņenats šķim preešĆlikumam peekrihtot un winu, ņā zewams, drihšumā apštīprināšĆot.

Politifšs pahřřats.

G. M. 14. V. Pahřřpreeđumi par galwas-naudas atzēšĆhanu un zitu nodošĆhanu eewešchanu to weetā, jau ušĆahkti zaur Wišaugštati eezeltu komiteju, pee kuras nem dalibu augsti kungi no bašĆahm ministerijahm un zitahm waldbibas-nodahm. — Pošis, ņas zaur ugunšgrehkeem Drenburgā un zitur ištēlees, ir loti leels. Drenburgā ween ir ņahde par 22 miļ. rubku notikufi. No waldbibas, no šarkanā krukta šabeedribas un no zitahm pušehm tagad ar wišēem ištēleem gahdā, ņa šķim truhkumam žif ne žif waretu zēlā štahtees. — „B. W.“ šino no 11. maija, ņa Turku sultana ņewiškļais ņuhntis Namifis pašĆā 11. maijā atbrauzis Šaltē un kluwis no Keišara Mašētetes ušnemts, Keišarenei preešĆā štahdits un tad ari pee Keišara galda luhgts. Otrā deenā wišĆ atkal aištēlojis uš Konstantinopoli. — Gubernas Želaterinošlawa un Bešarabija ir peekšaititas Odešas generalgubernatora Toblebena waldbibas apĆabalam. — Nošajijumi, ņas šihmejahš uš šargāšĆhanos no mehra ištlatištĆhanas, gandrihš wišās walšitis atkal ir atzēti, tā ņa andele un šatifšĆhanahš ar ahršēmehm wairš naw trauzetas. — Leels pulšs kaušču, ņahdi 760, ņas no Kreewijas bija aištĆahjušĆi uš Brašiliju, tagad no tureenes atkal atnahzis uš Šamburgu, ņā protams loti behdigā buhšĆhanā. Šamburgas ņenats šaraktahš ar muhšu waldbibu, ņahdā wišē Kreewija šķoš nelaimigos atkal ušnemtu šawā kļēpi. — Tahš šinas, pehž kuraħm Kreewijas Waldbiba Berliņē likufi šazit, ņa wina no ņawas pušes bašĆahm Waħzijas prezehm ušlikšĆot muitu, ja Waħzija eeweđihš muitāš likumus, ir ištahdijušĆahš par nepareišahm. Pa tam šķee likumi pa daka wehl teel pahřřpreešti. — Berliņē šagatawojahš loti leelištam uš Waħzu Keišara-pahra šelta-šahšahm 12. junijā, uš kuraħm ari muhšu Šemes-tehwš un ņahdi 30 ziti walšneeki aištbrauštĆot. — Waħzu parlamenta lihdšĆinigišs prešidents atšajijees no amata un wina weetā eewešlets žits.

Auštrija: Keišars tagadejo parlamentu, ņas 6 gaduš špreeđa, ar laiņu trona-runu atlaiđis uš mahjahm un pawehlejis ištewhlet jaunuš parlamenta ložķekuš. — Bulgarijas jaunais firšis Alešanders I. štahdijees ari Auštrijas Keišaram preešĆā un pehž tam ar grafu AndrašĆi šarunajees ņahdas 2 1/2 štundas. Konstantinopoli loti brihnaš, ņa wišĆ pirms naw sultanu apmeļķeis, ņam tātšču wiršteešības pahř Bulgariju.

Turzija. Sultans apštīprinajis pamata-likumš par Rihtu-Rumeliju. — Ar naudas buhšĆhanahm Turķšs eet, ņā jau pa wešam, loti wahji. — Junija mehneši Konstantinopoli buhšĆot leelwalšiju konšerenzē, ņas pahřřpreeđištĆot, ņahdā wišē Ćreeku robešĆas ja-pahrlabo.

Franzijas awišes pahřmet Anglijai, ņa ta ar ņawu politiku mašinot Franzijai godu un waru. Anglu awišes šinams nezeēšĆ klušu, bet laikam gan peetiš ar šķo „awišĆu-šaru,“ ņas — ņā paštihštamš — nobēđjahš beš aštis ištēēšĆhanas.

Wišjaunakās šinas.

G. M. 15. V. Kuršemes Gubernatoram, B. fon Lilienfeld, ir ištazita Wišaugštata labpātifšĆhana. — Šelmanu Rištaps, ņahds mahju šaimneekš išt Dobeles aprinta un Kuršemes bišĆ. beedribas ložķekuš, šķi gada 12. maijā no Tehrpatas uniwersitetes ir pajēts par weteriner-šinišu mašisteri. — ŠagatawofšĆhanas-darbi meera-teešnešĆu ištutuziju eewešĆhanas beht Baltijas gubernāš, ir nodoti ihpašĆai komitejai Peterburgā, pee kuras 6 ložķeki peeder. Šķihš komitejas špreeđumus šķi gada rubeni pahrluhkos Walšis-padome. — RiĆas šopmani un bankas ir 7500 rubku šametufšči un aištuhstijufšči Finanšministriim, lai tos ištala nobegušĆeem Drenburgā, Žebite u. — Šods dēwejeem! — Bulgarijas firšis Alešanders, ņā leekahš, gan it wišēem Ćiropas leelwalšneekēem štahdišees preešĆā, pehž tam tad wišĆ muhšu Šemes-tehwam wišpirmš štahdijees preešĆā un ištazijis Bulgarijas tautas pateizibu. Wiħnē, Dresdenē un Berliņē wišĆ jau ir bijis un loti laiņi ušnemts. Dřrd ņa wišĆ nodomajis prežet Kreewu firša Jušupowa meitu. Jušupowa břiħwa Parišē un ešot pahřat bagats.

Atbildēš.

J. Š-u k. A. Š-kā. Wehštuli ar ņuhštiteem 4 rubšēem šanehmaħm un „Balt. Seml.“ no 19. num. šahlot un Reelikumu no pirma num. Inmš peehštifim, par to 3 rub. aprehtinajahm. Par preešĆ študentu štipendijahm dahwinato weenu rubli šřšnigs paldees.

J. Št-mann. — R. 36 rubti ir šanemti. Zaur tam, ņa Juħš bijat Želgawā paštēlejušĆi un RiĆā šamahšajušĆi, notikufe mišĆĆhanahš. — Tahdu študinajumu, ņā patš par ņewi protams, ne-ušnemšim.

H. O. — Ćrber. Pol. Wp. „Balt. Seml.“ no 1. maija šahlot uš pušĆabu newaram ņuhiti, tadehl eēšĆteet wehl 1 rubli, tad Juħš to dabušeet lihdš gada beigahm. Administrazija.

AtbildošĆais redaktors: G. Mather's.

No žensures atwehšlets, RiĆā, 15. maijā 1879.

Sludinājumi.

Sirsniņas ardeemas!

uf Leel = Jumpravas, br. aiseedams, ifafa
Westenees cheem un Taltzen ees cheem
F. Silinisch.
Adr. St. Ringmundshof, pr. Riga.

Par sīnu.

Abonentus, kas par "Valt. Semf." weh-
naw samalsajusch, usajinam to darit wis-
wehlatais lihds fch. g. maija beigahm, zitadi
no 1. jūnija sahtot awisi teem wairs ne-
peefuhthjs.

Valt. Semf. Administracija.

Behtones krona pagastam ir eksamineerets skolotajs

wajadfigs, un fursch to weetu grib pee-
nemt, leezibas sīmes war usrahdit pee
fchihjs pagastā walbes un saderefchanas deht
tuhlit melbetees.
Behtone, 24. aprīlī 1879.

Semkopjeem par sīnu.

Semkopjeem mehjs eewehlam sawu semkopibas un tehnisku maschinu
un rihlu legeri, tā ari sem Rīgas politechnikas ismekleschanas stanzijas kontroles
stahwofshus augst- un masalgrahdigus superfosfatus, kaulu miltus, kali,
Schilifalpeteri u. t. t. par lehtalahm zenahm pee tairnas un ahtreas apdeeneschanas.

Bley un Fritsche,

Rigā, leelā Jehtaba-eelā Nr. 4, adw. Kalmīna namā, starp birschu
un brunenecku namu. „Kurjemes ekonomiskas beedr. semkopibas
zentral-kantoris.”

Basinajums.

Breedes un egles dehti, plantas un lates no wijada beesuma,
kā ari nomalas buhs no 1. jūnija fch. g. pehtkami Wez-Brenzutu
dširnowās (netahlu no Balmeeras.)

Mugstgrahdigos Citremandura superfosfatus,

labakos Langdales superfosfatus

un smalki samaltus kaulu miltus ar augstu faturu, sem
Rīgas politechnikas ismekleschanas stanzijas kontroles, pahrdodu
par lehtakeem zeneem.

Katram, pirzejam, kas 30 pudus jeb wairak pehrl, ir teesiba
pirkto prezi likt no politechnikas ismekleschanas stanzijas pah-
meklet, waj pateesi tai no manis galwotais labuma faturs.

Sander Martinsohn'a

dselss-bode,
Ahr-Rīgas Kalku-eelā Nr. 16.

Rustona Proktora loko-
mobiles un garainu ku-
lamās machines,
stiftu un siteju kulamas ma-
schines,
Wooda planjamās masch.
Bakera wehtiktu maschin.,
arklus un ekstirpatorus,
superfosfatus pahrdod

Zieglers un beedr.

Rarkowā, Zekaterinoslawā prospetta
Nr. 22.
Rigā, pilsehtas Kalku-eelā Nr. 6.

Pagasta skolotajs

ar peederigahm leezibahm war peeteiktees,
un uf līguma noslehgshatu eerastees
Skultes (Adiamūde pr. Lemsal) pagasta
namā 22. maijā fch. g.

Wišeem,

kas apwajajusches, daru sīnamu, ka mans
ar bildehm puichkotais

„Latweeschu kalendars“

preefch 1879. gada wijsis grahmatu-pahr-
botawās atkal dabujams.

C. Sieslads.

Kulamas maschinas,

1 un 2 juhga dselja-ahrlus war dabuht
Leel-Gezawā pee kateja

F. Matisona.

Turbines

un pilnigas eeriktes preelisch wisadahn
dširnowahm, sahzu-fudmalahm un etas-speestwahm
teel kā femischlā weikalā fagatavotās no

G. Bierwig un beedr.

maschinu fabrika Rīgā, Romanow-eelā Nr. 51.

Par daudsfahrt jau isdariteem darbeem war usrahdit labafas leezibas.

P. van Dyk, Rīgā, Smiltschu-eelā.

Packarda superfosfati, augst- u. widejgr.
Claytona Lokomobiles u. kul-masch.
ar peesolita labuma apgalwofshanu, tā ka ari
kalk-mehstli un wisadas zitas lauffaimn. masch. u. rihli.

Superfosfatus

pahrdod katrā laikā leelās un mafās dalās Behrnawas

Schmidt kantoris

Salazā (Salismünde).

Labakos Langdales superfosfatus,

tā ari itin smalki samaltus

kaulu miltus

ar augstu faturu, sem Rīgas politechnikas ismekleschanas stanzijas kontroles, pahrdodam
par lehtalo zenu. Katram, kas 30 pudus jeb wairak pehrl, ir ta teesiba, bej maksas
likst politechnikas ismekleschanas stanzijā isprowet, waj pateesi tahds faturs ir, tā pah-
bewejs galwo.

Brahti Martinsoni, fenaf J. Martinson.

Peterburgas Ahr-Rīgā, Kalku-eelā Nr. 8.

F. W. Grahmann, Rīgā,

eepretim Jelgawas un Tukumas bahnusim.

Arkli, arklu daikti, sehjamās- un planja-
mas-maschinas. Ar rotahm un gepeli dsenamas
kulamas-maschinas. Garretta lokomobiles
un kulamas-maschinas, kas ihpaschi weenlahrschi
labi tairitas un daudf pstrahda; u. Parises pa-
faules isstahdi tahs ar 2 selta medalahm
kronetas.

Superfosfati, augst- un widus-grahdigi, ar
peesolita labuma apgalwofshanu.

Itin lehti pahrdod

1 dselsskatlu 84 medro leelu,
1 drustu masatu dselsskatlu ar dselsswahfu.
1 eesala-dahri 18 pehdi garu un 12
pehdi platu

Valt. Semkopja Administracija,
Rīgā, Aleksander-bulwari Nr. 1.

Kaulu-miltus, superfosfatus

pahrdod
A. Wischnewskys,
Rīgā, Kungu-eelā Nr. 18.

Mugstgrahdigus un widusgrahdigus

superfosfatus

pahrdod Herrmann Stieda, Rīgā.

Wjadus

drukas-darbus

nem un par mehrenahm zeenahm ahtri un
glihti isstrahda

Aleksandra Stahla drukatawa,
Rīgā, Muhlku-eelā Nr. 13,
pretim Domas bafnijai.

Bigas Latw. beedr.

fwiehtbeen, 27. maijā 1879. g.,
pirmo reisi

isbrauks satumōs

u. Strihwera-muischu.
Kahrribas komisija.

Weefigs-wakars

lihds ar danzofshann tiks isrihtots
3. jūnijā fch. g.

Emburgas teefas-nama.

Cesahkums pulst. 4. pehz pusdeenas.
Ce-eeschanas-maksa ir: katram fungam
1 rublis un katrai dahmai 50 kap.
Cenahkuma atlikums labdarigam meh-
tim.
Ishihotaji.

Teatris,

Plahtereeschu Ahdmīnu mahjā, otrōs wasaras-
fwiehtlōs, 21. maijā. Sahtums pulstien
4. pehz pusdeenas. Preekschneeziba.